

env.net

**Razvoj ENV.net na zapadnom Balkanu i u Turskoj:
unapređivanje uticaja stanovništva na proces reformi u
sektoru životne sredine kao podrška približavanja Evropskoj uniji**

**ENV.NET PROJECT IS FUNDED BY THE EUROPEAN UNION (EuropeAid/132438/
C/ACT/Multi 2012/306-642)**

Vrednosti životne sredine i civilnog društva u Evropskoj uniji

Doprinos pristupanju EU u sektoru životna sredina

ENV.net

Projekat pod nazivom: Razvoj ENV.net na zapadnom Balkanu i Turskoj: unapređivanje uticaja stanovništva na proces reformi u sektoru životne sredine kao podrška približavanja Evropskoj uniji (skraćeno: ENV.net projekat) je orijentisan ka podizanju svesti različitih organizacija civilnog društva (OCD) i građana kako bi se unapredio uticaj na proces reformi u sektoru životne sredine i time pružila podrška približavanju Evropskoj uniji (EU).

ENV.net partneri

Nosilac projekta je organizacija „Fondazione punto.sud“ (www.puntosud.org) iz Italije, a pored „Ambasadora održivog razvoja i životne sredine“ – EASD (<http://ambassadors-env.com>), partneri su: Institute for Habitat Development – Co-PLAN (<http://www.co-plan.org>) iz Albanije, „European Environmental Bureau“ – EEB, (<http://www.eeb.org>) iz Belgije, The Advocacy Training and Resource Center – ATRC (<http://www.advocacy-center.org>) sa Kosova*, The Turkish Foundation for Combating Soil Erosion, for Reforestation and the Protection of Natural Habitats – TEMA (www.tema.org.tr) iz Turske, i „4x4x4 Balkan Bridges“ iz Makedonije (<http://4x4x4bb.org>), tako da realizacija projekta doprinosi osnaživanju regionalne saradnje, međunarodne saradnje i strukovnom povezivanju eksperata. Sastanci i konferencije u okviru projekta su na neki način obrazovni signali i kursevi za održivi razvoj i životnu sredinu.

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji

Ovaj dokument je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost AOR/Fondazione punto.sud i ni pod kojim okolnostima ne odražava stav EU

The document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of EASD/Fondazione punto.sud and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union

ENV.net organizacije civilnog društva u Srbiji

ENV.net familiju predstavljaju organizacije civilnog društva koje su učestvovalе u došadašnjim aktivnostima projekta u Srbiji. Nju pre svega predstavljaju 42 organizacije civilnog društva koje su odgovorile na upitnik od 24 pitanja a tiču se trenutnog stanja u sektoru životne sredine u Republici Srbiji. Tu su dalje 83 organizacije civilnog društva koje su učestvovalе u prijavama predloga projekata na potprojekat ENV.net-a. Od 83 predloga projekata, poštujući unapred utvrđene kriterijume, izabrana su dva podprojekta koja će biti kofinansirana od strane ENV.net projekta, a organizacije koje učestvuju u realizaciji potprojekata su: Protego iz Subotice i PROTECTA iz Niša. ENV.net tim iz Srbije je učestvovao u organizaciji i realizaciji okruglog stola u sklopu EnE13 konferencije koja je imala za temu Životna sredina na lokalnu (oko 120 učesnika), kao i organizaciju i realizaciju konferencije EnE14/ENV.net koja je za temu imala Poglavlje 27 (oko 200 učesnika). Osim ovih organizacija, ENV.net familiju čine i učesnici Seminar za učitelje koje je ENV.net organizovao na temu Unapređenja edukacije o zaštiti životne sredine, Seminara o otpadu u marinama, i pripadnici medija koji su propratili naše događaje.

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji

Ovaj dokument je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost AOR/Fondazione punto.sud i ni pod kojim okolnostima ne odražava stav EU

The document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of EASD/Fondazione punto.sud and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union

ENV.net ciljevi

Cilj ENV.net projekta je ne samo da se podstakne uloga civilnog sektora u oblasti zaštite životne sredine, već i da se utiče na nacionalne reformske procese u sektoru zaštite životne sredine na putu Srbije ka Evropskoj uniji. Postizanje veće opredeljenosti za reforme u sektoru životne sredine kao podrške približavanja EU moguće je vršiti kroz analizu, monitoring i popularizaciju zaštite životne sredine. Zbog ovih ciljeva ENV.net projekat je prepoznat kao projekat koji predstavlja važnu podršku za proces pristupanja Srbije EU, i stoga je odabran da bude finansiran od strane EU, a planirano je da traje od 2012. do 2016. godine.

ENV.net aktivnosti

Aktivnosti kojima je planirano ostvariti najvažnije ciljeve projekta uključuju, ali nisu limitirane na:

- prikupljanje podataka o statusu zakonodavstva Srbije u oblasti zaštite životne sredine,
- identifikaciju glavnih zainteresovanih strana i uspostavljanje kontakta sa zainteresovanim stranama,
- izrada i distribucija upitnika radi identifikacije prioriternih oblasti i načina unapređenja stanja,
- organizovanje seminara, tribina, okruglih stolova i konferencija u cilju podizanja svesti i skretanja pažnje javnosti na ove bitne oblasti,
- organizovanje obuka za organizacije civilnog društva na određene teme,
- uspostavljanje i održavanje sajta,
- upotreba društvenih mreža,
- izdavanje elektronskog biltena,
- elektronski kursevi,
- sufinansiranje potprojekata.

ENV.net prioriteti u Srbiji

Otpad

Edukacija

Nsprovođenje usvojenih zakona

Kako su određeni ENV.net prioriteti u Srbiji:

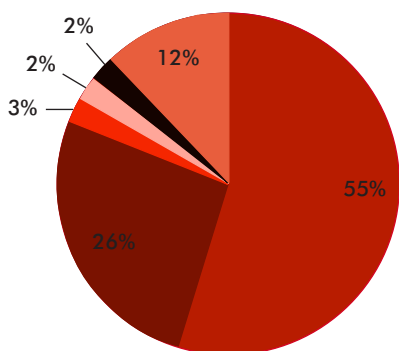
Prioriteti ENV.net projekta za Srbiju su određeni na osnovu analize rezultata odgovora različitih kategorija OCD koje su uzele učešće u anketi koja je realizovana u prvoj fazi projekta.

Ova faza projekta je imala za cilj ocenu trenutnog stanja u sektoru životne sredine. Prvi korak u izradi ove faze ENV.net projekta je bio izrada upitnika. Upitnik je rađen u saglasnosti sa ostalim učesnicima projekta koje su sprovodile anketu, tako da je jedinstven za sve, kako bi se omogućilo poređenje rezultata. Sam upitnik sastoji se od 24 pitanja (<https://docs.google.com/spreadsheets/viewform?fromEmail=true&formkey=dGhqU09hRjhfcj1WMVN3WE5lcXlrVGc6MA>).

Drugi korak ove faze projekta je bila identifikacija različitih grupa postojećih OCD koje su aktivne u oblasti zaštite životne sredine, identifikacija njihovih okvira rada, prednosti i izazova sa kojima se susreću, a sve u cilju boljeg planiranja realnih i korisnih aktivnosti za dobrobit civilnog društva u Srbiji. Nakon distribucije upitnika, prikupljeni su podaci i analizani rezultati.

Iako je upitnik bio prosleđen na nekoliko stotina adresa uključujući sve kategorije OCD, analizom različitih kategorija OCD koje su uzele učešće u anketi, odnosno pokazale zainteresovanost za oblikovanje ENV.net procesa u Srbiji, na upitnik su uglavnom odgovorile NVO. Od 42 organizacije koje su odgovorile, 34 (81%) pripadaju nevladinom sektoru, pri čemu većina pripada udruženjima koja se ne bave samo životnom sredinom (23 organizacije odnosno 55%), u odnosu na aktivnost udruženja koja se primarno bave životnom sredinom (11 organizacije što čini 26%).

Tip organizacija koje su učestvovalе u anketi o trenutnom stanju evropskih integracija u sektoru životne sredine

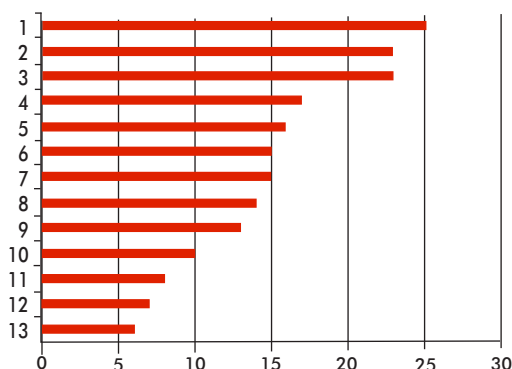

- Formalna neprofitabilna organizacija koja radi između ostalih i u sektoru životne sredine,
- Formalna neprofitabilna organizacija koja radi samo u sektoru životne sredine,
- Udruženje preduzeća,
- Istraživačka organizacija (Think-thank),
- Ekološki pokret,
- Ostalo

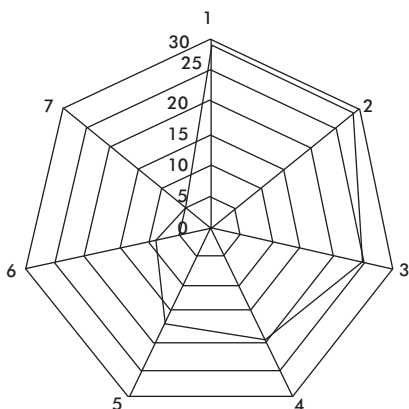
Od aktivnosti u kojima organizacije učestvuju treba izdvojiti: učestvovanje na projektima, organizovanje društvenih događaja sa učešćem građana, organizovanje okruglih stolova i radionica, kao i publikovanje istraživanja i priručnika.

Aktivnosti vezane za oblasti životne sredine (prema EU acquis) kojima se bave organizacije civilnog društva koje su učestvovalе u anketi

1. Javni pristup informacijama o životnoj sredini,
2. Strateška procena uticaja na životnu sredinu (SEA),
3. Procena uticaja na životnu sredinu (EIA),
4. Kvalitet vazduha,
5. Upravljanje otpadom,
6. Kvalitet vode,
7. Zaštita prirode,
8. Kontrola industrijskog zagađenja,
9. Hemikalije i genetski modifikovani organizmi,
10. Klimatske promene,
11. Buka,
12. Zaštita građana,
13. Ostalo

Najvažnije aktivnosti kojima se bave organizacije civilnog društva koje su učestvovalе u anketi

1. Implementacija projekata finansiranih od strane drugih donatora koji se bave problemima životne sredine,
2. Organizacija društvenih događaja sa učešćem građana,
3. Organizacija okruglih stolova/radionica sa drugim organizacijama civilnog društva u vezi životne sredine,
4. Publikacije istraživanja ili priručnika,
5. Kampanje zalaganja za izmenu dnevnog reda politike lokalnih vlasti u vezi sa problemima životne sredine,
6. Implementacija projekata finansiranih od strane EU koji se bave problemima životne sredine,
7. Ništa od navedenog

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji

Ovaj dokument je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost AOR/Fondazione punto.sud i ni pod kojim okolnostima ne odražava stav EU

The document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of EASD/Fondazione punto.sud and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union

Pitanja koja su se odnosila na kategorizaciju stanja životne sredine u Republici Srbiji se uglavnom tiču procene situacije po pitanjima: da li postoji nacionalno zakonodavstvo, da li se ono sprovodi, da li je aspekt životne sredine uključen u političku – stratešku agendu (ostale sektorske politike), i da li postoje strateške aktivnosti usmerene na zaštitu prirode i održivi razvoj. Odgovori su bili izraženi opisno: stanje nezadovoljavajuće, zadovoljavajuće, dobro i ne znam. **Zabrinjavajuća je činjenica da se po svim pitanjima većina ispitanika izrazila kao „nezadovoljna trenutnim stanjem“.** To je naročito tačno za pitanje koje se tiče implementacije nacionalnih zakonodavstava, gde je 29 (od 35) organizacije odgovorilo da nije zadovoljno stepenom kojim se nacionalno zakonodavstvo kod nas sprovodi.

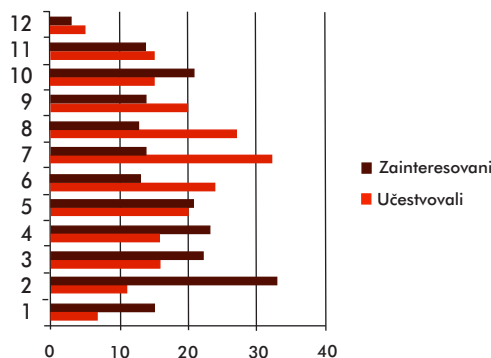
U pogledu dostizanja EU vrednosti u životnoj sredini na pitanje u kojim domenima bi OCD mogle imati uticaja, odgovori su bili raznovrsni. Ne iznenađuje činjenica da većina ispitanika smatra i misli bi korišćenje **medijskih kampanja i novih društvenih tehnologija** (npr. Wikipedia i blogovi) **gde se građani informišu/edukuju bila najdelotvornija aktivnost za podizanje svesti i stanju u životnoj sredini.** Sa druge strane ocenjeno je da bi monitoring vladinih politika, saradnja i lobiranje kod javnih organa imala nešto manji efekat.

Ocena stanja evropskih integracija u sektoru životne sredine u Republici Srbiji

1. Nacionalno zakonodavstvo na snazi
2. Implementacija nacionalnog zakonodavstva
3. Uključivanje aspekata životne sredine u političku agendu (ostale sektorske politike)
4. Strateške aktivnosti usmerene na zaštitu prirode i održivi razvoj

Zainteresovanost organizacija civilnog društva (OCD) za uzimanje učešća u edukativnim aktivnostima ENV.net projekta

1. Zalaganje zaposlenih u OCD u sektoru životne sredine,
2. Informacije o EU zakonodavstvu u oblasti životne sredine,
3. Prikupljanje sredstava finansiranja,
4. Dobijanje sredstava od EU,
5. Implementacija projekta finansiranog od strane EU,
6. Upravljanje projektnim ciklusom,
7. Pisanje predloga projekata,
8. Pisanje budžeta projekata,
9. Izveštavanje o projektnim aktivnostima,
10. Organizovanje javnih kampanja,
11. Korišćenje društvenih mreža za propagiranje kampanja,
12. Ostalo

Ispitanici su se takođe izjasnili da li su zainteresovani za uzimanje učešća u daljim aktivnostima ENV.net projekta prvenstveno putem različitih edukativnih aktivnosti i treninga koji bi za cilj imali poboljšanje situacije. Većina je zainteresovana za dobijanje više informacije o EU zakonodavstvu u oblasti životne sredine, kao i o programima koji edukuju polaznike o načinima prikupljanja sredstava finansiranja naročito od strane EU.

Prioritet 1:

Obrazovanje budućih građana EU o životnoj sredini

Obrazovanje o životnoj sredini i za životnu sredinu prepoznati je prioritet, jer se sve više shvata da je za promišljenu viziju razvoja potrebno radikalno preispitivanje postojećeg ekonomskog modela uz usmeravanje ka održivom razvoju, kao i da su potrebna nova, savremena znanja i veštine, kroz koje se otvara perspektiva značajnog broja novih radnih mesta.

Današnja deca, učenici i studenti u Srbiji će biti građani i Evropske unije, tako da obrazujući ih o životnoj sredini, mi ih pripremamo za usvajanje i sprovođenje visokih standarda i vrednosti koje postoje u EU.

Potrebu da se ENV.net projekat u Srbiji usmeri ka ovom prioritetu, razvijamo kroz pojedinačne aktivnosti koje su usmerene da ukažu na značaj sistemskog bavljenja ovim problemom (uključujući analizu i potrebne izmene obrazovnih sadržaja iz ove oblasti u postojećem sistemu obrazovanja na svim nivoima, podršku osmišljenim i usmerenim obrazovnim aktivnostima neformalnog obrazovanja u ovoj oblasti, kao i podizanje nivoa svesti o značaju zaštite životne sredine u cilju povećanja nivoa razumevanja problema od strane javnosti i pobuđivanje interesa za pitanja životne sredine).

Postupanje otpadom

Problem postupanja otpadom kontinualno je na vrhu liste problema u Srbiji.

Obzirom na nedovoljno brzu izgradnju (a zatim i održavanje) infrastrukture koja podržava integralno upravljanje otpadom (sistem upravljanja koji obuhvata sve tokove otpada u svim fazama od nastanka, preko sakupljanja, selekcije i reciklaže, tretmana do konačnog odlaganja otpada), nerešene "finansijske praznine" za usmerenje rešavanje problema, kao i niza drugih ograničenja navedenih u strateškim dokumentima, održivo postupanje sa otpadom u Srbiji jeste i biće u našoj zemlji jedan od značajnih izazova za rešavanje.

Potrebu da se ENV.net projekat u Srbiji usmeri ka ovom prioritetu, razvijamo kroz pojedinačne aktivnosti koje su usmerene da ukažu na značaj sistemskog i na znanju zasnovanog bavljenja i sprovođenja rešavanja problema postupanja otpadom.

Istraživanja su pokazala da su potrebne inicijative koje imaju za cilj i da:

- podstaknu i stanovništvo na odgovorniji odnos prema otpadu i na postupanje sa otpadom na održiv način (kao što je smanjenje otpada na izvoru, ponovna upotreba otpada, reciklaža, iskorišćenje otpada i odlaganje otpada na bezbedan način),
- donosioci odluka pronađu rešenja za "finansijske praznine" (ponude funkcionalnu alternativu ukinutom Fondu za životnu sredinu, između ostalog, obzirom da istraživanja ukazuju da je ovo jako uzdrimalo proces uspostavljanja održivog upravljanja otpadom), i
- promovišu efektivne ekonomske zahteve (plaćanje) za usluge sakupljanja i odlaganja otpada.

Prioritet 3:

Procena uticaja na životnu sredinu i nesprovođenje usvojenih zakona

Nevladin sektor (uključujući i nevladine organizacije), koji je učestvovao u istraživanjima, iskazuje nezadovoljstvo sprovođenjem usvojenih zakona, posebno u domenu kvalitetnog učešća zainteresovane javnosti u odlučivanju (što je sastavni deo mnogih zakona u oblasti životne sredine, uključujući i zakon o proceni uticaja na životnu sredinu).

Potrebu da se ENV.net projekat u Srbiji usmeri ka ovom prioritetu, razvijamo kroz učešće u praćenju sprovođenja usvojenih zakona u procesu monitoringa procesa napredovanja ka Evropskoj uniji u sektoru životne sredine, kao i u promovisanju potrebe da zainteresovane strane budu konsultovane u ranoj fazi izrade strategije i propisa.

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji

Ovaj dokument je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost AOR/Fondazione punto.sud i ni pod kojim okolnostima ne odražava stav EU

The document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of EASD/Fondazione punto.sud and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union

Šta sadrži Poglavlje 27:

Bitan deo procesa pridruživanja za Republiku Srbiju jeste onaj deo koji se odnosi na usklađivanje njenih propisa, institucionalnih organizacija i radnih praksi sa zahtevima propisanim u EU propisima, koji su opšte poznati kao pravne tekovine EU. Za zemlje koje sada imaju status zemalja kandidata, pravne tekovine EU su podeljene na poglavlja i pregovori se vode za svako poglavlje posebno.

Poglavlje 27 je poglavlje Životna sredina i klimatske promene i ono predstavlja jednu trećinu pravnih tekovina EU, tako da treba da zasluži više od prosečne političke i administrativne pažnje. **Osvrt na poslednji talas proširenja EU ukazuje na to da su pregovori u vezi sa Poglavljem 27 bili najteži.**

Poglavlje 27 sadrži: horizontalno zakonodavstvo, zaštitu vazduha, upravljanje otpadom, kvalitet voda, zaštitu prirode, kontrolu industrijskog zagađenja, upravljanje hemikalijama i GMO, zaštitu od buke, klimatske promene, civilnu zaštitu i šumarstvo.

Obuhvat ENV.net projekta usmeren je i na učešće u praćenju i podršci procesa napredovanja ka Evropskoj uniji u sektoru životne sredine. zahteve (plaćanje) za usluge sakupljanja i odlaganja otpada.

Kako se Srbija približava Evropskoj uniji u sektoru životne sredine i klimatskih promena

Proces stabilizacije i pridruživanja je započeo tokom 2001. godine, zvanična prijava za pristupanje EU je podneta 2009. godine, da bi januara 2014. godine stigli do prve međuvladine konferencije EU-Srbija, kojom je započeo proces pregovaranja.

U sektoru životne sredine, prethodnih 12 godina, Srbija je imala različite rezultate. Pošto je ocenu o postignutom teško prevesti na srpski jezik zbog nijansi, dajemo i kolonu na engleskom jeziku koja je izvorni podatak

Napredak prema EU - sektor životna sredina:

2002-2004	Postavljen ambiciozan program u oblasti zakonodavstva	The establishment of ambitious legislative programme
2005	Ograničeni napredak	Limited progress
2006	Umereni napredak	Moderately advanced
2007	Mali napredak	Little progress
2008	Mali napredak	Little progress
2009	Dobar napredak	Good progress
2010	Dobar napredak	Good progress
2011	Dobro napredovanje	Progressed well
2012	Neki napredak	Some progress
2013	Mali napredak	Little progress
2014	Mali napredak	Little progress

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji

Ovaj dokument je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost AOR/Fondazione punto.sud i ni pod kojim okolnostima ne odražava stav EU

The document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of EASD/Fondazione punto.sud and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union

Neke od dosadašnjih ENV.net aktivnosti

Analize i istraživanja

Stavovi, monitoring napretka, uloga svih kategorija organizacija civilnog društva, uputstva i tekstovi

Ekspertiza i zastupanje

Promocija aktivnosti zasnovanih na znanju i stručnom iskustvu

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji

Ovaj dokument je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost AOR/Fondazione punto.sud i ni pod kojim okolnostima ne odražava stav EU

The document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of EASD/Fondazione punto.sud and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union

Partnerstvo

U okviru ENV.net regiona, sa EU, međunarodnim i vladinim institucijama. Sa komplementarnim projektima i mrežama, sa drugim strukovnim organizacijama i ostalim organizacijama civilnog društva i iz nevladinog sektora, uključujući i medije

Događaji

Obrazovanje za buduće građane EU

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji

Ovaj dokument je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost AOR/Fondazione punto.sud i ni pod kojim okolnostima ne odražava stav EU

The document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of EASD/Fondazione punto.sud and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union

Događaji

Upravljam otpadom na održivi način

Događaji

Doprinesimo da se usvojeni zakoni bolje sprovede

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji

Ovaj dokument je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost AOR/Fondazione punto.sud i ni pod kojim okolnostima ne odražava stav EU

The document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of EASD/Fondazione punto.sud and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union

Neke od dosadašnjih ENV.net aktivnosti

EnE14/ENV.net Konferencija

- 5. jun, 2014, Beograd
- oko 200 učesnika

Radionice

- 10. maja, 2014, JP "Ada Ciganlija"
- "Očistimo okruženje" (Let us clean up Europe!)
- oko 100 učesnika

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji

Ovaj dokument je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost AOR/Fondazione punto.sud i ni pod kojim okolnostima ne odražava stav EU

The document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of EASD/Fondazione punto.sud and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union

POTPROJEKTI

Moj izbor, moje pravo – zdrava životna sredina !

“Kampanja: Vrste biljaka i životinja značajnih za zaštitu prirode u EU”

Projekat je usmeren ka učenicima srednjih škola na teritoriji grada Niša i ima za cilj da:

Približi i predstavi politike životne sredine Evropske unije i njihove usaglašenosti sa zakonodavstvom Srbije u oblasti životne sredine učenicima srednjih škola na teritoriji grada Niša

Podstakne kritičko i sveobuhvatno razmišljanje i ukaže na neophodnost poštovanja načela održivog razvoja i očuvanja životne sredine i učini dostupnim i sveobuhvatnim podatke koji se odnose na stanje životne sredine u gradu Nišu kako bi se poboljšala informisanost učenika.

Obezbedi uslove za aktivno učešće mladih u donošenju odluka u oblasti zaštite životne sredine i održivog razvoja.

Projekat obuhvata sledeće projektne aktivnosti:

1. **Edukativno medijsku kampanju** koja će biti sprovedena kako bi se građanstvo i šira javnost upoznali sa politikama životne sredine.
2. **Održavanje Javnog časa u srednjim školama** uz aktivno učestvovanje učenika i diskusiju na teme politika životne sredine i mogućnosti za aktivno učestvovanje mladih u njihovo usvajanje na lokalnu.
3. **Dijalogom ka zelenijoj budućnosti** na kome stručna javnost koja se bavi oblašću životne sredine u Nišu predstaviti svoj rad srednjoškolcima i ukazati im na načine njihovog aktivnog uključivanja u sam rad.

Projekat realizuje Centar za razvoj građanskog društva PROTECTA, kao organizacija sa dugogodišnjim iskustvom pretežno na teritoriji juga Srbije. Više o organizaciji, njenim ciljevima, misiji i aktivnostima možete naći na linku <http://www.protecta.org.rs>.

Ovaj projekat će omogućiti javnosti da se bolje upozna sa principima zaštite prirode u Evropi, odnosno vrstama biljaka i životinja značajnih za prirodu Evrope, kao i našom odgovornošću da ih sačuvamo za buduće generacije, kroz edukacije i publikaciju sa temom "Divlje vrste biljaka i životinja značajnih za zaštitu prirode u EU".

Protego je udruženje građana čiji je cilj promocija zaštite graditeljskog, kulturnog i prirodnog nasleđa. Svoje aktivnosti usmerava na budjenje svesti o značaju očuvanja održivosti životne sredine i podsticanje aktivnog učešća građana u planiranju i razvoju zajedničkog okruženja, u cilju postizanja uređenosti i očuvanja životnog prostora i uređenih društvenih odnosa za opšte dobro.

<http://www.protego-org.org/>

PROTECTA iz Niša

Protego iz Subotice

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji

Ovaj dokument je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost AOR/Fondazione punto.sud i ni pod kojim okolnostima ne odražava stav EU

The document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of EASD/Fondazione punto.sud and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union

Abstract in English

This publication explains the mission and goals of ENV.net project, with the focus of implementation in Serbia. ENV.net is the project "Development of ENV.net in West Balkan and Turkey: giving citizens a voice to influence the environmental process reforms for closer EU integration", supported by EU (EuropeAid/132438/C /ACT/Multi – 2012/306-642), and started at the end of 2012.

In this context, terms ENV.net region, ENV.net partners, ENV.net civil society organizations, ENV.net partnership, ENV.net goals, ENV.net activities, ENV.net priorities in Serbia and ENV.net process are explained (as "**ENV.net vocabulary**").

Two core streams of ENV.net process: strengthening CSOs and EU environmental accession challenges are underlined. As the part of implementation, ENV.net Survey outreach (with participation of 42 CSOs, among them 34 NGOs) in Serbia, was the bases for further work in **identified priorities in EU environmental accession challenges:** 1. **Environmental education** (of future citizens of EU), 2. **Waste management** (including infrastructure, financing problems and consumers/citizens contribution), and 3. **Implementation of existing environmental laws** (including the issue of non-effective public participation in decision making process, as well as underling the importance to participate in the monitoring progress of country environmental accession to EU).

Snapshots of ENV.net activities in Serbia (until now) **are presented in pictures.** This includes "working clusters": analysis and position /statements on related issues, promotion of knowledge and information based activities (knowledge based advocacy), partnerships (within ENV.net family, with other Non-State-Actors, with EU and international institutions, with governmental institutions and with other related projects), events addressing 3 priorities mentioned above, as well as announcing some of ongoing activities: current sub granting projects and forcoming activities. **Publication is promoting ENV.net activities, calling citizens to be informed in the process and to contribute.**

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji

Ovaj dokument je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost AOR/Fondazione punto.sud i ni pod kojim okolnostima ne odražava stav EU

The document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of EASD/Fondazione punto.sud and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union

EU civil society and environmental values

Contribution to EU environmental accession

Osnovne reference koje su korišćene:

- Strateški dokumenti Republike Srbije (Nacionalna strategija za aproksimaciju u oblasti životne sredine, Nacionalni program zaštite životne sredine, Nacionalna strategija održivog korišćenja prirodnih resursa i dobara, Strategija za primenu Arhuske konvencije i akcioni plan, UNDP Studija o Srbiji na putu ka zelenoj ekonomiji, i dr)
- Dokumenti sa sajta Kancelarije za evropske integracije Vlade Srbije (<http://www.seio.gov.rs/>)
- Napredak prema EU - sektor životna sredina (<http://ambassadors-env.com/blog/2013/08/15/u-ocekivanju-eu-progres-monitoring-izvestaja-za-2013-godinu/>)
- ENV.net projekat: <http://www.env-net.org/>
- ENV.net projekat u Srbiji: <http://ambassadors-env.com/project/>

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji

Ovaj dokument je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost AOR/Fondazione punto.sud i ni pod kojim okolnostima ne odražava stav EU

The document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of EASD/Fondazione punto.sud and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union

Način na koji se citira tekst iz ove publikacije:

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji, Pripremili: Nataša Žugić-Drakulić i Filip Jovanović, pripremljeno u okviru projekta *Razvoj ENV.net na zapadnom Balkanu i u Turskoj: unapređivanje uticaja stanovništva na proces reformi u sektoru životne sredine kao podrška približavanja Evropskoj uniji*, EuropeAid/132438/C/ACT/Multi 2012/306-642, Ambasadori održivog razvoja i životne sredine, Beograd (2014)

Publikacija se može preuzeti sa (Publication is available for downloading from) <http://ambassadors-env.com/osnovno-o-env-net-projektu-i-procesu/>

IMPRESUM

ENV.NET

Razvoj ENV.net na zapadnom Balkanu i u Turskoj unapređivanje uticaja stanovništva na proces reformi u sektoru životne sredine kao podrška približavanja Evropskoj uniji

ENV.NET

Development of ENV.net in West Balkan and Turkey: giving citizens a voice to influence the environmental process reforms for closer EU integration

Jezik: srpski i engleski

Izdavač:

Ambasadori održivog razvoja i životne sredine, Beograd

Environmental Amassadors for Sustainable Development, Belgrade

Glavni i odgovorni urednik:

Prof. dr Anđelka Mihajlov

Autori:

Prof.dr. Nataša Žugić-Drakulić

Filip Jovanović, MSc

Recenzenti:

Doc. dr Hristina Stevanović-Čarapina

Doc. dr Dunja Prokić

Adresa uredništva:

Ambasadori održivog razvoja i životne sredine, Beograd, Jovana Rajića 5-d

office@ambassadors-env.com

Tiraž: 200

ISBN: 978-86-89961-01-0

Štampa: Magic print

Osnovno o ENV.net projektu i procesu, sa težištem na aktivnosti u Srbiji

Ovaj dokument je napravljen uz finansijsku podršku Evropske unije. Sadržaj dokumenta je isključiva odgovornost AOR/Fondazione punto.sud i ni pod kojim okolnostima ne odražava stav EU

The document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of EASD/Fondazione punto.sud and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union

<http://www.env-net.org/>
<http://ambassadors-env.com/>

ENV.NET PROCES TRAJE

INFORMIŠITE SE...UČESTVUJTE

AMBASADORI ODRŽIVOG
RAZVOJA I ŽIVOTNE SREDINE
ENVIRONMENTAL AMBASSADORS
FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

